

Státní Ústav pro Kontrolu Lidí

Pokud projde nový zákon, úředníci lékového ústavu by se mohli dostat k nejcitlivějším údajům pacientů.

Rodná čísla, čísla občanských průkazů, trvalé bydliště, detailní údaje o rodičích pacientů, informace o tom, jestli je člověk rozvedený, nebo svobodný. Málokdo ví, že přístup k takovým informacím dnes má nejen policie nebo ministerstvo vnitra, ale téměř tři tisíce veřejných institucí včetně obcí nebo notářů.

Ted' by měl do těchto databází nahlížet také Státní ústav pro kontrolu léčiv (SÚKL). A to by mohl být problém. Lékový úřad by totiž teoreticky mohl mít přístup k osobním údajům i datům o zdraví pacienta na jednom místě.

Úřad tvrdí, že tato data potřebuje k tomu, aby mohl dobře pracovat. "Bez přístupu do základních registrů vznikají problémy například při doručování ve správním řízení, což způsobuje zbytečné a neefektivní zjišťování údajů z jiných zdrojů," tvrdí mluvčí Lucie Přinesdomová. Lékárníci však nechápu, k čemu konkrétně chce úřad tyto detailní informace využívat. "SÚKL tvrdí, že je potřebuje například k povolení výroby. K tomu ale přece není potřeba ověřovat osobní údaje pacientů. Leda že by si chtěl pomocí propojení e-receptu a registru obyvatel ověřovat, jestli třeba jednatel farmaceutické firmy nebere nějaká psychofarmaka," uvedla na dotaz MF DNES pražská lékárnice, která si nepřála zveřejnit jméno.

Záměr lékového úřadu nechápe ani lékárnická komora. "Ústav pro kontrolu léčiv přístup k základním registrům nepotřebuje," říká její mluvčí Michaela Bažantová. Už od příštího roku mají začít platit povinné elektronické recepty – lékaři budou napříště vystavovat recepty na léky pouze elektronicky. A všechny tyto e-recepty poputují do centrálního úložiště léčiv, který bude spravovat právě SÚKL.

"Lékový úřad v současnosti nemá možnost využívat informace z elektronických receptů, proto by schválením senátní novely nedošlo hned k ohrožení dat pacientů. Pokud by se však změnila i novela zákona o léku, pak by byly na místě obavy z propojení osobních a zdravotních údajů o pacientech," upozorňuje mluvčí lékárníků.

Záměr lékového ústavu kritizují i někteří poslanci. "Jde o rozsáhlý zásah do soukromí. Přístup k datům z registrů sice mají i zdravotní pojišťovny, ale pouze za přísně stanovených podmínek, což u SÚKL není. Účely, které vyjmenovává lékový úřad, jsou zástupné," říká například poslanec Ludvík Hovorka.

Senátní návrh se nezamlouvá ani některým IT odborníkům ve zdravotnictví. "Přístup SÚKL k registrům obyvatel je naprosto neopodstatněný. Informace, které požaduje, úřad z registru občanů k ničemu nepotřebuje," míní Luděk Čermák.

Odborníci ve zdravotnictví se o víkendu obrátili na Nadační fond proti korupci. "Z minulosti víme, že o sběr osobních informací byl vždy zájem, a to z nejrůznějších směrů. Nepochybuji

ani vteřinu, že za tímto senátním záměrem je ve skutečnosti úplně jiný účel," říká Martin Soukenka z protikorupčního fondu.

Má mít lékový ústav přístup k takovým údajům?

Lucie Přinesdomová mluvčí SÚKL Přístup do registrů potřebuje úřad například v souvislosti s vydáváním povolení k výrobě léčivých přípravků, k distribuci léčivých přípravků, k činnosti kontrolní laboratoře, rozhodování o převzetí registrace z jiného členského státu, zajištění fungování centrálního úložiště elektronických receptů a podobně.

Lékárník z jižních Čech Hlavní riziko vidím v tom, že v senátním návrhu není konkrétně vymezený účel přístupu do registru. Je tam jen obecné plnění úkolů, což je jakákoliv úřední činnost. A to je v případě SÚKL hodně široké pole. To v podstatě znamená, že dosud celkem přísně střežený přístup do registru se ústavu úplně otevře.

Luděk Čermák expert na software ve zdravotnictví Málokdo ví, že lékař při vystavení elektronického receptu zasílá do centrálního úložiště receptů po internetu všechny osobní údaje, včetně adresy, rodného čísla pacienta, bydliště a dalších osobních údajů. Přístup SÚKL k registrům obyvatel je v souvislosti s chystaným elektronickým receptem neopodstatněný.

Michaela Bažantová mluvčí České lékárnické komory S přístupem Státního ústavu pro kontrolu léčiv do centrálních registrů nesouhlasíme, nevidíme k tomu žádný důvod. Domníváme se, že lékový úřad tyto informace ke své činnosti nepotřebuje.

Ludvík Hovorka poslanec Návrh přesně nekonkretizuje, jaký je účel přístupu do těchto dat. Podle mě tak jde o rozsáhlý zásah do soukromí. Přístup k datům z registrů sice mají i zdravotní pojišťovny, ale pouze za přísně stanovených podmínek, což u SÚKL není.

Petr Koliba předkladatel návrhu, senátor SÚKL potřebuje přístup do registrů, aby mohl provádět kontrolní činnost, kterou mu ukládá zákon. Pozměňovací návrh jsem připravil na žádost ředitele Státního ústavu pro kontrolu léčiv a ve spolupráci s ministerstvem zdravotnictví.

Jan Novák r. č. 750230/3232 OP 987654321 Jarní 368, Praha 12

Jarmila Nováková r. č. 485231/8778 OP 654321987 Krátká 214, Praha 13

Adolf Černý r. č. 500931/5422 OP 543219876 Sluníčková 451, Brno

Petr Novák r. č. 051131/4343 OP – Jarní 368, Praha 12

Jana Nováková / roz. Černá r. č. 785431/2323 OP 876543210 Jarní 368, Praha 12

Karel Novák r. č. 450631/4554 OP 765432198 Krátká 214, Praha 13

Anna Černá r. č. 525431/4533 OP 43219876 Sluníčková 451, Brno

Poznámka: údaje o pacientech jsou fiktivní

10.1.2017

Zdroj: DNES